

L a n d s k a p s n ä m n d e n s

framställning till Landstinget med förslag om expropriation av behövt markområde till tomt för det planerade centralsjukhuset för landskapet.

N:o 26/1946.

Frågan om byggandet av ett kombinerat centralsjukhus och sanatorium för landskapet har redan länge varit aktuell, men tidsförhållandena ha förorsakat, att planen inte kunnat förverkligas. Numera torde man dock kunna förvänta, att detta skall bli möjligt inom den närmaste framtiden. I skrivelse av den 19 december i fjol uppmanade landskapsnämnden kommunalfullmäktige i samtliga landskommuner och stadsfullmäktige i Mariehamns stad att fatta ståndpunkt till förslaget att i Mariehamn eller dess omedelbara närhet bygga ett centralsjukhus, i vilket alla landskapets kommuner borde ta del enligt lag. Samtliga kommuner ha intagit positiv ståndpunkt till förslaget och utsett ombud för vidare behandling av ärendet. Av den anledningen har landskapsnämnden med biträde av sakkunniga (medicinalrådet Tähkä och på fasta Åland verksamma läkare) undersökt föreslagna platser och därefter stannat för den som lämpligast ansedda; åsen mellan de två infartsvägarna till Mariehamn strax

norrom den s.k. Vedhuggsvägen. För att få ett direkt uttalande om placeringen på ovan angivna plats ha kommunerna genom en i dagarna utsänd ny skrivelse uppmanats att snarast möjligt inkomma med utlåtande angående denna detalj.

Enligt vad landskapsnämnden erfarit ha de städer, som fått central sjukhus förlagda till sig, ställt tomtområde gratis till förfogande och dessa ha varit rundligt tilltagna, det största 15 hektar.

De sakkunniga ansågo att tomten bör ha en omfattning av minst 6 hektar och påpekade att ^{man} från början bör reservera utrymme för nyanläggningar, ty sådana ha ofta visat sig bli av behovet. Dylika tomter ha lika ofta visat sig vara för små. Utom till själva tomten, behöves en del mark till tillfartsvägar och för ordnandet av sjukhusets vattenförsörjning. Det sista är en mycket viktig sak, emedan sjukhuset beräknas konsumera lika mycket vatten som halva staden. Under förutsättning att Mariehamns stad anlägger vattenledning, kan sjukhuset anslutas till denna. Bygger inte staden vattenledning inom en nära framtid, måste sjukhuset göra det ensamt för sin egen räkning, ty utan vattenledning kan intet centralsjukhus byggas i närheten av Mariehamn.

Landskapsnämnden har visserligen förfrågat sig både hos stads-

fullmäktige i Mariehamn och kommunalfullmäktige i Jomala, huruvida staden respektive Jomala kommun vore villig att gratis upplåta mark för ändamålet om sjukhuset förlades inom dess gränser, men ännu icke erhållit definitivt svar. Oberoende av vem som sist och slutligen kommer att betala lösesumman, måste markägarna få sin ersättning, och landskapsnämnden anser att den ur flera synpunkter blir riktigast fastställd genom att markområdena exproprieras. För den skull får landskapsnämnden värdsamt föreslå

- 1) att Landstinget måtte besluta att från Sviby och Dalkarby byars skogs- mark norrom den s.k. Vedhuggsvägen låta exproprieras lämpligt av landskapsnämnden utstakat område till tomt för det planerade centralsjukhuset för landskapet Åland ävensom till tillfartsvägar och för vattenförsörjningens ordnande behövlige markområden; och
- 2) bemyndiga landskapsnämnden att vidtaga alla för beslutets verkställande nödiga åtgärder.

Mariehamn den 14 november 1946.

På landskapsnämndens vägnar:

Tiklo Chandgarh.

Werner Key

FINANS- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande
N° 14/1946 i anledning av landskapsnämndens
N° 14/1946. framställning till Ålands landsting med för-
slag om expropriation av behöfligt markområde
till tomt för det planerade centralsjukhuset
för landskapet Åland.

Det är med tillfredsställelse finans- och ekonomistutskottet konstaterar, att landskapsnämnden tillkallat sakkunniga, medicinalrådet Tähkä och på fasta Åland verksamma läkare, för att med landskapsnämnden undersöka särskilda föreslagna platser för uppförandet å någon av dem av det blivande kombinerade centralsjukhuset och sanatoriet för Åland. Genom denna åtgärd och den nu till utskottets handläggning överlämnade framställningen om expropriation av nödiga markområden för nämnda anläggning har det första stora steget tagits till förverkligande av det inom hela Åland efterlängtrade centralsjukhuset, i vars uppförande, underhåll, förvaltning och utnyttjande landskapets kommuner skola deltaga enligt landskapslagen av den 1 augusti 1946 om nämnda sjukhus.

Vid nästnämnda undersökning hava landskapsnämnden och de omförmälda sakkunniga enats om det område, inom Sviby och Dalkarby byars i Jomala socken skogsmark, som vidtager några tiotal meter norrom den så kallade Vedhuggsvägen, eller åsen mellan de två infartsvägarna till Mariehamn, sträckande sig i nordlig och sydlig riktning inom rån mellan Sviby och Dalkarby byar till en bredd av 150 meter å Sviby samt 100 meter å Dalkarby skogsmark med en längd av 520 meter¹ norr och söder. Ifrågavarande område har enligt här närvarande landskapskamreraren Werner Ekers utsago helt nyligen även preliminärt utstakats och befunnits omfatta en areal av cirka 8 $\frac{1}{2}$ hektar, eller således ett större område än vad nämnda sakkunniga ansett böra för sjukhuskomplexet erfordras, nämligen minst 6 hektar.

Landstinget har förmånen att i sin mitt finna en sakkunnig läkare. Denne uppmärksamgjorde under remissdebatten landstinget på det sakförhållande, att området för det kombinerade centralsjukhuset och sanatoriet icke under några förhållanden finge bliva för litet tilltaget. Om så skedde, kunde svårt men för eventuell utvidgning av sjukhuskomplexet i framtiden tillstöta. Bäst vore därför, att ett område av tillfyllestgörande storlek erhöles, ty om ock kostnaden för ett utvidgat område bleve större, spelade detta ingen stor roll i betraktande av den nytta ett större område än det av landskapsnämnden framhållna medförde. Nämda förslag omfattades i allo av en annan talare.

Utskottet hade genom landskapskamreraren Ekers tillmötesgående även